

Předseda:

PhDr. Miloslav Klugar, Ph.D.,
České národní centrum Evidence-
Based Healthcare a Knowledge
Translation (Cochrane, JBI, GRADE)
LF MU, IBA, Kamenice 753/5
625 00 Brno
tel: 549 496 691
e-mail: klugar@med.muni.cz

Místopředseda:

MUDr. Michal Hájek, Ph.D.
Centrum hyperbarické medicíny,
Městská nemocnice Ostrava, Katedra
biomedicínských oborů LF OU,
Nemocniční 20, 728 80 Ostrava
tel: 596 192 483
e-mail: michalhajek@email.cz

Místopředseda:

Prof. MUDr. Radek Pudil, Ph.D.,
1. Interní kardiologická klinika
LF UK a FN Hradec Králové,
Sokolská 581, 500 05 Hradec
Králové, tel.: 495 834 786
e-mail: radek.pudil@fnhk.cz

Místopředseda:

MUDr. Boris Oniščenko
Oddělení bezpečnosti letů,
Ústav leteckého zdravotnictví Praha,
Gen. Píky 1,
160 60 Praha 6
tel: 973 208 126
e-mail: oniscenko@ulz.cz

Stanovisko výkonného výboru OS ČSHLM ČLS JEP k problematice léčby tinitu

Úvod, pozadí problematiky:

Tinitus (sluchový šelest) je vnímání sluchového vjemu bez přítomnosti vnějšího zvuku. Má zničující dopad na kvalitu života a psychosociální aspekty postiženého. Mechanizmy vzniku tinitu nejsou dosud jednoznačně vyjasněny. Známé rizikové faktory pro rozvoj tinitu a stavů spojených s příznaky tinitu jsou multifaktoriální a zahrnují otologické, neurologické, infekční, revmatologické, kardiovaskulární, imunitně podmíněné, endokrinní, metabolické, psychologické, traumatické a jiné faktory.

Předpokládá se, že léčba hyperbarickou oxygenoterapií (HBO) může být efektivní u patologických stavů spojených s funkcí Cortiho orgánu, zejména u náhle vzniklé idiopatické percepční sluchové poruchy (ISSNHL). Případy tinitu bez jednoznačné sluchové poruchy jsou v tomto kontextu velmi ojedinělé.

Praxe v jednotlivých zemích a na kontinentech se v této oblasti velmi liší. Pouze část pacientů s tinitem je v zahraničí referována a řešena lékaři specializace ORL. Na léčbě se podílí také odborníci audiologie, neurologie, psychologie, fyzioterapie a praktičtí lékaři.

Stanovisko:

- Výkonný výbor OS ČSHLM ČLS JEP se zabýval problematikou léčby HBO u tinitu na své pravidelné schůzi dne 24. 9. 2020 v Horních Věstonicích. Bylo shrnuto současné vědecké poznání, vč. odborných textů a dostupných vědeckých důkazů, stejně tak i přístup odborných společností v zahraničí.
- Výkonný výbor **nedoporučuje indikovat léčbu v přetlakové komoře (hyperbarickou oxygenoterapii) u pacientů s izolovaným, či déletrvajícím tinitem.**

Odůvodnění:

Podle současných evropských doporučení, patří mezi doporučení Typu 1, nevhodných pro léčbu HBO, mimo jiné sluchové šelesty (tinitus). Podobné stanovisko má Britská asociace tinitu (BTA), která kromě toho, že HBO v léčbě tinitu nedoporučuje vzhledem k nedostatku důkazů efektivity, také upozorňuje na možná rizika poškození.

Pro další doplnění: z rešerše provedené dr. Hájkem dne 23. 9. 2020 na platformách PubMed a Epistemonikos vyplývá, že v odborných textech a v dostupných vědeckých důkazech týkající se léčby tinitu nejsou nikde ve světě zmínky týkající se užití HBO. Použita byla následující vyhledávací strategie: po zadání vyhledávacího pojmu „Tinnitus“ bylo nalezeno za posledních 10 let celkově 1294 výsledků v kategoriích Randomizované kontrolované studie (RCT), Review a Systematické review (SR). Ani v jedné z identifikovaných prací nebyla u léčby tinitu zmíněna metoda léčby HBO. Léčba tinitu obvykle zahrnuje psychologickou podporu, sluchadla, maskování tinitu, relaxační terapii, kognitivně behaviorální terapii a rekvalifikační terapii tinitu.

Závěry a procesy:

- Stanovisko bude vyvěšeno na webových stránkách OS ČSHLM ČLS JEP a bude distribuováno vedení příslušných OS, podílejících se na diagnostice a léčbě pacientů s tinitem (209- odbornost neurologie, 701- otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku).
- OS ČSHLM ČLS JEP bude dále podnikat kroky vedoucí k aktuálnosti indikačního seznamu v souladu s nejnovějšími poznatky medicíny založené na důkazech (EBM).
- U stavů spojených se ztrátou sluchu, u ISSNHL, při akutraumatech, nebo jiných diagnózách a ve zvláštních případech je doporučeno postupovat dle platných guidelines nebo individuálně.
- Lékaři v hyperbarických centrech mají plnou podporu OS ČSHLM ČLS JEP v případě, že budou postupovat v souladu s tímto stanoviskem

Zpracování: Michal Hájek, místopředseda ČSHLM ČLS JEP,
Recenze, editace: Boris Oniščenko, místopředseda ČSHLM ČLS JEP,
Miloslav Klugar, předseda ČSHLM ČLS JEP,

Reference:

1. Aaron A. Esmaili et al. A Review Of Tinnitus. *Ajgp* Vol. 47, No. 4, April 2018
2. B. Langguth. Tinnitus: Causes and Clinical Management. *Lancet Neurol* 2013 Sep;12(9):920-930.
3. Bennett MH, Kertesz T, Yeung P. Hyperbaric Oxygen For Idiopathic Sudden Sensorineural Hearing Loss And Tinnitus. *Cochrane Database Of Systematic Reviews* 2004, Issue 2. Art. No.: Cd004739. Doi: 10.1002/14651858.Cd004739. Accessed 04 January 2022.
4. British Tinnitus Association: Tinnitus And Hyperbaric Oxygen. <https://www.tinnitus.org.uk/tinnitus-and-hyperbaric-oxygen>
5. D. Baguley et al. Tinnitus. *Lancet* 2013 Nov 9;382(9904):1600-7.
6. Hájek M, Chmelař D, Rozložník M, Lochmanová A, Kuzma J, Klugar M. Současná evropská doporučení pro léčbu hyperbarickým kyslíkem. *Pracov. Lék.* 2019; 1–2: 42–51.
7. Hájek M, Sázal M. Poruchy sluchu. In: Hájek M. (ed) *Hyperbarická medicína*. Praha: Mladá fronta, 2017: 313–322.
8. Hájek M. Hyperbarická oxygenoterapie v léčbě tinitu. Zasedání VV OS ČSHLM ČLS JEP. 24.9.2021, Horní Věstonice.
9. Mathieu D, Marroni A, Kot J. Tenth European Consensus Conference on Hyperbaric Medicine: preliminary report. *Diving and Hyperbaric Medicine* 2016; 46(2): 122–123.
10. Mathieu D, Marroni A, Kot J. Tenth European Consensus Conference on Hyperbaric Medicine: recommendations for accepted and non-accepted clinical indications and practice of hyperbaric oxygen treatment. *Diving and Hyperbaric Medicine* 2017; 47(1): 24–32.
11. V. Wu. Approach To Tinnitus Management. *Can Fam Physician* 2018 Jul;64(7):491-495.